

Presentació

Què tenen en comú una fotògrafa, una espiritista, una empresària, una concertista, una pintora, una industrial i una activista cultural? Primerament, és clar, les uneix el fet de ser dones i viure en un mateix context territorial, Catalunya, condicionades per les restriccions pròpies d'una època passada. Però també comparteixen una força vital, la de no doblegar-se als prejudicis socials que reduïen les dones a un paper passiu, a ser invisibles, a procrear i tenir cura de la llar, a dependre tota la vida d'un home o altre del seu entorn més immediat. Les agermana, doncs, l'inconformisme davant d'un destí que ja estava escrit per endavant, sense tenir-les en compte.

A final del segle XIX i principi del XX, els atributs que una dona *ben considerada* havia de mostrar eren caritat, modèstia i virtut, és a dir, devoció religiosa, moderació i decència, propietats enteses d'acord amb els rígids codis establerts per una societat completament dominada per homes. En aquestes condicions, la decisió d'algunes dones de construir-se una vida pròpia, pensar per si mateixes o actuar segons el seu criteri seria considerada per la societat conservadora com una pretensió intolerable, i el simple fet de triar una professió pretesament masculina, una autèntica acció revolucionària. Aquest és el camí que van triar moltes dones anònimes, segurament sense pretendre-ho, i amb la seva actitud van empènyer la lluita pel reconeixement dels seus drets individuals i col·lectius.

Molt han canviat les coses des d'aleshores. S'han produït avenços enormes en el camp de la igualtat de drets, encara que

sobrevisquin tics del passat. És per aquest motiu que hem triat personalitats ben diverses, algunes de sotmeses a limitacions que actualment ens semblen absurdes, d'altres obstinades a practicar activitats que, encara avui, són poc habituals entre les dones. Només cal pensar en l'escassa presència femenina entre els càrrecs directius de les empreses del nostre entorn.

Cadascuna a la seva manera van haver de nedar contra corrent, fins i tot des de posicions ben conservadores. Precisament per aquest motiu moltes van ser ignorades i, fins i tot, menystingudes, quan la seva rellevància aconsellava tot el contrari. Ens n'hem adonat a l'hora de cercar informació sobre les seves biografies, amb dades sempre parcials i incompletes, amb molts racons amagats i dades contradictòries.

Us presentem, doncs, set dones catalanes —de naixement o d'adopció— que van destacar en les seves professions i, alhora, van mostrar una sensibilitat excepcional envers els menys afortunats, els pobres, els desvalguts, els malalts, els desheretats... Set dones inconformistes, intel·ligents, valentes, que van exercir un paper necessari i sorprenent en els camps de l'educació, la indústria i les arts o en la reclamació dels drets que els eren negats. En definitiva, set dones decidides a governar les seves vides: Anaïs Napoleon (o Anaïs Tiffon, el seu nom real), Amàlia Domingo Soler, Emília Carles i Tolrà, Clotilde Cerdà i Bosch (també coneguda pel seu nom artístic, Esmeralda Cervantes), Emília Coranty i Llurià, Tecla Sala i Miralpeix i Enriqueta Sèculi i Bastida.

Creiem que val la pena conèixer-les, recordar-les i conservar-ne la memòria per llegar-la a les futures generacions. Les seves il·lusions, el seu treball i la seva decisió són un exemple que cal tenir present.

Elisenda Albertí i Casas